

Til
Sundheds- og Ældreministeriet
lpt@sum.dk med kopi til sum@sum.dk

8. december 2016
8. december 2016
Sagsnr. 1610686
Dok.nr. 250667
Sagsbeh. HKJ

Høring over bekendtgørelse om magtanvendelse og indberetning ved tilbageholdelse af gravide alkoholmisbrugere i behandling

Det Ethiske Råd har modtaget udkastet til bekendtgørelse om magtanvendelse og indberetning ved tilbageholdelse af gravide alkoholmisbrugere i behandling i høring.

Bekendtgørelsen indeholder ændringer som følge af Folketingets vedtagelse af lov. nr. 655 af 8. juni 2016 om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling. Det Ethiske Råd har tidligere udtalt sig om lovforslaget vedrørende lov. nr. 655.¹ I det følgende vil Rådet derfor begrænse sig til at kommentere enkelte elementer i udkastet til bekendtgørelsen.

Efter Det Ethiske Råds opfattelse må enhver form for frihedsberøvelse eller tvang betragtes som et overgreb og en krænkelse uafhængigt af, om personen forudgående har samtykket til indgrebet. Derfor finder Rådet det vigtigt og nødvendigt (1) at enhver form for magtanvendelse skal afpasses efter forholdene i den enkelte situation og ikke må gå ud over det strengt nødvendige (hvilket også præciseres i udkastet til bekendtgørelsen), og (2) at der er tilstrækkelige tilsyns- og kontrolmuligheder knyttet til situationer med magtanvendelse, så uberettigede former for magtanvendelse i videst muligt omfang forebygges og i sidste ende også kan have konsekvenser for den pågældende institution eller enkelte ansatte på institutionen.

I forlængelse heraf påskønner Det Ethiske Råd bestemmelserne i udkastets § 1, ifølge hvilken hverken fiksering eller isolation i kortere eller længere perioder er tilladt. Det fremgår af den gældende bekendtgørelses § 3, at "kortvarig aflåsning af værelset ikke betragtes som isolation". Denne formulering er udeladt i udkastet til den nye bekendtgørelse, hvilket Rådet finder velvalgt. Rådet finder

¹ Se: <http://www.etiskraad.dk/etiske-temaer/sundhedsvaesenet/hoeringssvar/2016-01-25>; se også: <http://www.etiskraad.dk/etiske-temaer/sundhedsvaesenet/hoeringssvar/2015-09-29>

ikke, at varigheden af aflåsningen er afgørende for, om aflåsningen opfattes som ydmygende og krænkende.

Rådet har herudover noteret sig de udvidede indberetningsprocedurer i forbindelse med magtanvendelse og nødværge, men Rådet kunne ønske sig nogle præciseringer af, hvilke tiltag og konsekvenser uberettigede former for magtanvendelse må forventes at afstedkomme. Efter Det Ethiske Råds opfattelse er det i særdeleshed vigtigt, at der gøres meget ud af at etablere en kultur på de pågældende institutioner, som er velegnet til generelt at minimere magtanvendelse. En sådan kultur udvikler sig imidlertid ikke af sig selv, det kræver også opmærksomhed på problemet og ressourcer.

Med venlig hilsen
på Det Ethiske Råds vegne

Gorm Greisen
Formand